

det hende og hendes energiske Ensidighed, ja Blindhed for andet end det Maal hun stiled mod, og det var, at Kvindens Stemme skulde høres ligesaa høit og lydeligt som Mandens. Med sit religiøst-spekulative og polemiske Naturel vilde hun bygge Kvindens Ret paa rent abstrakte, ja abstruse Begreber, og maatte derved komme i Konflikt med Kvindesagens ihærdigste Modstandere, som ogsaa helst stiller sig paa dette svævende Standpunkt, hvor Diskussionen ingen Ende tar, og hvor man aldrig kommer til noget reelt Resultat. Men hendes Arbejde danner ganske vist et af de nødvendige Led i Udviklingen.

Mens Kvindeemancipation endnu var det ilde likte Ord, et Skræmsel, som øieblikkelig stopped Ordet paa Tungen, ja Tanken i Sindet, hvor sund Fornuft, Ret og Rimelighed umiddelbart af sig selv vilde trænge sig frem, voksede Bevægelsen rundt om i Verden, Ideerne naade os med Luftstrømningerne, man leved og aanded i dem, enten man var for dem eller mod dem, enten man haaned dem, eller man ruged over dem i sit stille Sind som over en lys Forjættelse. Der tog til at dæmre i enkelte Mænds Sind en Anelse om, at dette Legetøi, dette Husdyr, var det kanske værdt for det heles Skyld at ta lidt mer Hensyn til. I hvilken Grad norske Pige børns Opdragelse og Undervisning blev forsømt i de første 30—40 Aar af dette Aarhundrede, har man vanskelig for at forstaa nuomstunder. Det var ingen liden Fremgang, da *Hartvig Nissen* opretted en Pigeskole i Kristiania, anlagt efter en ordentlig Plan. Den stiled just ikke høit, men der var Orden og en god Aand i Undervisningen, og andre Skoler fulgte Exemplet. Fra den Tid af var de unge Piger rykket ud over det „uortografiske“ Standpunkt. Men endnu var der ikke Tale om nogen Kvinde-sag, ikke engang da der i 1875 blev oprettet en „Læseforening for Kvinder“ i Kristiania. Denne Indretning mødte megen Spot og Modstand baade i Bladene og ude i Livet og var neppe kommet istand, hvis den ikke hadde hat sin Oprindelse fra og var bleven støttet af Damer, hvis ortodoxe Standpunkt i enhver Henseende var hævet over Tvil. Den lever og trives fremdeles; de gyselige Spaadomme om forsømte Pligter og emanciperte Vaner, som lød i Begyndelsen, er ikke gaat i Opfyldelse, Modstanden inden selve Foreningen mod mere moderne Aandsretninger har efterhaanden tabt sig ikke saa lidet i en mere udvidet Anskuelse. Nu er Foreningen til Gavn og Glæde for